

Устойчиво развитие на екосистемите чрез внедряване на методи за мониторинг и биологичен контрол Sustainable ecosystem management through implementation of monitoring and biological control methods

Иновации за устойчиво земеделие“ ДЗЗД по Проект: BG06RDNP001-16.001-0025 “Устойчиво развитие на екосистемите чрез внедряване на методи за мониторинг и биологичен контрол” по договор РД50-44/21.12.2020. Водещ партньор на проекта Опора Заден България ООД

гл. ас. д-р Цветанка Динчева, Институт по зеленчукови култури "Марица", Пловдив, България
Assist. Prof. Tsvetanka Dincheva, PhD; Maritsa Vegetable Crops Research Institute, Plovdiv, Bulgaria

гл. ас. д-р Теодора Илиева, Висше училище по агробизнес и развитие на регионите, Пловдив, България
Assist. Prof. Teodora Ilieva, PhD, University of Agribusiness and Rural Development, Plovdiv, Bulgaria

Оптимизиране управлението на неприятели чрез екологични подходи и екосистемни услуги, намаляване на употребата на пестициди, опазване на биоразнообразието и производство на безопасни храни без остатъчни вещества от пестициди. Интродуцирането на конкретни биоагенти в земеделски стопанства ще доведе до увеличаване на биоразнообразието, създаване на благоприятни условия за ползване на екосистемни услуги, намаляване на риска от развитие на резистентност у неприятелите спрямо препаратите за растителна защита, редуциране на употребата на пестициди, респективно остатъчни вещества в продукцията, опазване на водите от замърсяване с пестициди и минимизиране на риска от отравяне на пчелни семейства.

Ключови думи: екологични подходи, безопасни храни, биоагенти

Optimizing the management of pests through environmental approaches and ecosystem services, reducing the use of pesticides, protecting biodiversity and producing safe food without pesticide residues. The introduction of specific bioagents in agricultural holdings will lead to an increase in biodiversity, creation of favorable conditions for the use of ecosystem services, reduction of the risk of development of resistance in pests to plant protection products, reduction of pesticides and residues in production, protection of water from pesticide pollution and minimization of the risk of poisoning of bee colonies.

Key words: ecological approaches, safe foods, bioagents

Опазване на биологичното разнообразие

Преодоляване устойчивостта на вредителите и производство на чисти селскостопански продукти

Намаляване на замърсяването на околната среда

Нарастваща важна роля на дигитализацията в селското стопанство

Екологични методи за растителна защита

Дейности по проекта :

- интродуциране на конкретни биоагенти в земеделските стопанства,
- създаване на нови модели капани за неприятели и внедряване в практиката за мониторинг и борба с вредители,
- разработване на мобилно приложение/каталог за идентифициране, мониторинг и управление на най-често срещаните икономически важни неприятели по съответните култури с нехимични средства.

В резултат от тази дейност ще бъдат създадени два нови продукта:

- нов модел светлинен капан за различни неприятели (разреди *Lepidoptera*, *Diptera*)
- нов модел уловка имитираща цвят за различни неприятели (разреди *Hymenoptera*, *Diptera*, *Homoptera*, *Thysanoptera*)

Капаните и уловките ще се използват за мониторинг и борба с неприятели при почти всички култури:

- плодове и зеленчуци (видове от разредите *Lepidoptera*, *Diptera*, *Hymenoptera*, *Homoptera*, *Thysanoptera*),
- лозя (шарен гроздов молец, *Lobesia botrana*),
- житни (разред *Thysanoptera*),
- технически, маслодайни и декоративни растения (разред *Thysanoptera*), както и
- в горското стопанство (срещу кестенов молец *Aesculus hippocatanum*, бяла американска пеперуда *Cameraria ohridella* и други). Капаните и уловките ще бъдат тествани в стопанствата и внедрени в практиката, като така ще се осигурят възможности за навремен и системен мониторинг на неприятелите, както и за директна борба. Ефективността на капаните ще се отчита по броя уловени неприятели за единица време, а при лепнещите плоскости по брой уловени неприятели на кв.м.

Ще бъде разработена уеб базирана платформа и мобилно приложение/каталог с две основни цели: идентифициране и управление на най-често срещаните неприятели по съответните култури, което ще бъде от помощ на земеделските стопани за извършване на системен мониторинг и борба с неприятелите.

За контакти: Инж. Агроном „Агроекология и Растителна защита“ Мария Николова – Експерт програми и проекти : 0878 100 954, e-mail: ekometod2020@gmail.com